

Гукуймо наукайтеся,
И свого не чурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HENDERSON 5-0237
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: з Нью Йорку:
BARCLY 7-4125
УНСоюз: BARCLY 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 62.

TWO SECTIONS (SECTION 1)

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го КВІТНЯ (APRIL) 1962

ЦЕНТІВ 12 CENTS

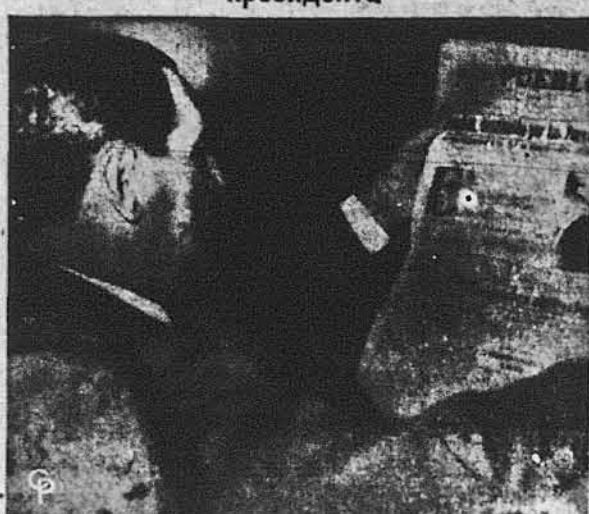
No. 62. VOL. LXVIII.

ЗДА ПЛАНУЮТЬ ПІДТРИМУВАТИ МІЖНАРОДНУ АГЕНЦІЮ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ

Вашингтон. — Уряд вирішив перенести перебіг своєї політики у відношенні до Міжнародної Агенції Атомової Енергії, яку ЗДА допомагали були організувати в 1957-му році за президентури Айзенгауера, і яку пізніше трактували по мачушньому. Таку рекомендацію пропонує урядові комісія 8-членна Комісія, яка складається з науковців, дипломатів, промисловців і урядових представників. Провід цієї Агенції знаходиться у Відні, до цієї міжнародної установи належать представники 47-ох держав. Головною ціллю Агенції є допомагати побудувати атомові реактори, щоб можна було їх використовувати для продукції електричної енергії по цілому світі. Згадав 8-членна Комісія має широкі повноваження від уряду. Вона може рекомендувати звільнювати цю Агенцію, якщо виявиться, що її функції не є необхідними. Комісія ствердила, що Міжнародна Агенція Атомової Енергії є необхідною, і тому ЗДА повинні її підтримувати, як до цього, підтримувати. Цю Комісію очолює д-р Генрі Смайт, який є американським представником у Агенції. Обширний заїт Комісії буде опублікований пізніше, але вже тепер її члени дійшли до висновку, що ЗДА повинні підтримувати Агенцію, яка під час її заснування в 1957-му році могла здаватися неконечною, а тепер вона є потрібною і в найближчих роках вона буде вже необхідною. Цю Комісію аперше пропонував президент Айзенгауер у своїй промові в Об'єднаних Націях 1953-го року, де він говорив на тему "Атом для миру". Ціль Агенції мала бути — допомагати країнам будувати атомові електричні та допомагати їм набувати атомові матеріали, а також діяти про те, щоб ці матеріали не були використовувані для воєнних ці-

лей. Але ця Агенція в перших п'ятих роках свого існування не могла розвинути діяльності на міжнародному терені, а коли поглибилися розходження між Сходом і Заходом, це важче було щось зробити в цій Агенції. Коли заснували цю Агенцію, більшість науковців думала, що побудова атомових електричних аже за дверима, і тому не треба цією справою цікавитися. Міжнародній Агенції. Але тепер всі бачать, що це не така легка справа, і що треба дійсно міжнародної допомоги, щоб менші країни могли дістати атомову електрику. При заснуванні Агенції думали, що бракуватиме урану і торію, з яких видобувають атомову енергію. Але тепер всі знають, що тих сировинців є доволі, і тому треба б контролювати використання цих матеріалів, щоб його не вживали до воєнних цілей. Державний департамент байдуже ставився до Агенції ще й тому, що її очолював конгресмен - республіканець Стерлінг Кол, а державний департамент бажав собі, щоб її директором був неамериканець. Кол зрештешував минулої осені, і тоді державний департамент і уряд президента Кеннеді вирішили підтримувати працю Міжнародної Агенції Атомової Енергії, що і рекомендує зробити згадана Комісія, яка вважає, що Агенція така важлива, а найближчих роках справою побудови атомових реакторів. Але існує сумнів, чи Конгрес погодиться призначити на цю ціль окремі фонди, бо демократична більшість в Конгресі з бюджетових причин вирішила зменшити фонди на будову атомових реакторів в ЗДА. Тому можна сподіватися, що демократичні члени Спільної Конгресової Комісії Атомової Енергії не радо голосуватимуть за те, щоб ЗДА лавали фінансову допомогу Міжнародній Агенції Атомової Енергії.

Гідо обійняв уряд аргентинського президента

Колішній аргентинський диктатор Хуан Перон, що перебуває тепер на еміграції в Іспанії, стежить за розвитком ситуації в Аргентині, напруженої внаслідок перемог пероністів у виборах. Рішуче становище аргентинських військових кіл проти есентуального приходу пероністів до влади виключає поворот Перона до Аргентини.

Буенос Айрес. — 30-го березня ч. р. 51-річний Хосе Марія Гідо, колишній адвокат і голова Сенату, перейняв становище президента Аргентини за згодою прайсидію збройних сил. З військових кіл повідомляють, що новий президент буде під контролем військових, а у Вашингтоні ЗДА нараджаються з представниками латинських держав, чи визнають новий режим в Аргентині. Сподівається, що військові кола захочуть перевести драстичні політичні зміни, між якими

Кеннеді хвалить неінфляційний договір сталеварів

Вашингтон. — Президент Кеннеді видав окреме звернення з приводу заключеного договору між сталеварами і власниками сталеварень, і в ньому хвалить і робітників, і прадавців за те, що нова умова не передбачає збільшення ціни на сталь і тому, створює поважну базу для стабільності ціни. Цей договір відноситься до 430,000 сталеварів, а крім того також декілька тисяч робітників в алюмінієвій промисловості і при виробі металевих пушок заключають договори на взір сталеварів. В суботу 31-го березня провід сталеварів затвердив договір, заключений проведом спілки Об'єднані

Сталеварі Америки. Заключений договір забезпечує працю робітникам і збільшує різні добродійні фонди та поліпшує умови праці, бо прадавці будуть платити більші ставки на емеритуру, дадуть довші платні вакації робітникам, а після одного року мають бути переговори в справі збільшення заробітної платні. Сталевари тепер дістають пересічно по \$4.10 за годину праці. Ця платня рахується разом із всіми іншими винагородами. Тепер робітники дістають по 13 тижнів платних вакацій перед відходом на емеритуру, а новий контракт передбачав за кожні 5 років після січня 1961 ще один тиждень вакацій.

Байрон Вайт найменований на суддю Найвищого Суду ЗДА

Вашингтон. — 80-го березня президент Кеннеді найменував на становище судді Найвищого Суду ЗДА, яке опорожнилося внаслідок резигнації судді Чарлза Віттакера, — 44-річного заступника головного прокуратора Байрона Р. Вайта. Вайт знається з теперішнім Президентом від 1939-го року, коли вони обидва студіювали в Лондоні. Під час другої світової війни вони зустрілися на Пасифіку коло островів Соломона. 13-річний Вайт вів адвокатську практику в Денвері, Колорадо, і під час виборчої кампанії працював для перемог Кеннеді. Хоч це особисті зв'язки Президента найбільше заважили на цій номінації, то і сенатори, які мають її затвердити, і Товариство американських правників хвалять цей перший вибір судді Найвищого Суду, і заявляють, що Президент не міг був назвати кращої особи на це становище. Сам Вайт був мило здивований цією номінацією, і заявив, що зробить "все, що тільки зможе, щоб виправдати довіру Президента до нього". В Найвищому Суді тепер є такі судді: три найменовані ще Ф. Д. Рузвелтом (два демократи і один незалежний); п'ять за часів Айзенгауера (4 республіканці і один демократ) і один номінацій президента Кеннеді — демократ Вайт. Сподівається, що Сенат без труднощів затвердить цю номінацію.

Від торнадо на Флориді згинуло 15 осіб, поранених коло 100

Мітон, Флорида. — 31-го березня несподівано з повною чорної хмари з шаленою силою з'явився буревій, який спричинив смерть 15-ох осіб, поранених коло 100, число знищених домів покищо невідоме. Не є відоме, але матеріальні втрати оброховують вже на \$1,500,000. Було погоджено передбачало тільки зливний дощ, і мешканці цього 4-тисячного містечка не могли передбачати небезпеки. В інших трьох містах віяли менші торнадо, які поробили матеріальні шкоди, позривали дахи

з домів та понищили гаражі і літні доми. Буревій понищив також рибальські табори в Алабамі.

ПОВІДОМЛЕННЯ РЕДАКЦІЇ

У відповідь на численні листи і запити в справі друкарів надісланих до "Свободи" матеріалів, зокрема дописів з наших громад та з життя наших організацій, інформуюмо, що вкороті "Свобода" постане з усієї цієї заважності вичерпати долаючи до свого об'єму додаткові сторінки.

Джекоб Д. Бім має бути амбасадором у Москві

Вашингтон. — Президент Кеннеді має в найближчому часі найменувати на американського амбасадора до СРСР 54-річного фахового дипломата Джекоба Д. Біма. Бім є директором Контрольної Розробленої Агенції при державному департаменті. Він займає становище по інформаційній Агенції ЗДА Маргаретою Глесс-фордом і в батьком сина Джекоба Александра Томпсона, перейшовши на емеритуру, зможе працювати приватно для уряду, будиши затрудинним в приватній дослідній агенції, і р. Бім почав дипломатичну

службу в Женеві 1931-го року. Працював у Н.мечині (1931 - 1940 і 1945), у Варшаві (1957 - 1961), в Лондоні, Індонезії та в центральній Вашингтоні. Він говорить по-російськи, німецьки, сербськи, французьки і слабо по-польськи. Бім є одружений із працівницею Інформаційної Агенції ЗДА Маргаретою Глесс-фордом і в батьком сина Джекоба Александра Томпсона, перейшовши на емеритуру, зможе працювати приватно для уряду, будиши затрудинним в приватній дослідній агенції, і р. Бім почав дипломатичну

Москва закидає Кеннеді, що він приготував напад на Совети

Москва. — Московська "Правда" у великій статті з минулої суботи 31 березня закинула президенту Кеннеді, що той приготував таку звану превентивну війну, себто готовий перший напад на Советський Союз, започатковуючи атомову війну. "Правда" покликається на статтю Стюарта Алсона з попереднього числа "Saturday Evening Post", але замовчує при цьому з приметкою більше викам перфідійності умовини, що й Кеннеді назвав Алсоном, і також потім окремо в своїй митикулітивній пресовій конференції, які спричинили бажання атомової зброї американцями. През. Кеннеді заявив виразно — і це написав так само Алсон — що ЗДА не розпитує перші війни, але коли б Совети напали наприклад на Західню Європу своїми переважними суходільними арміями, то ЗДА не завагають відповісти негайно масовою атомовою контратакою. "Правда" промовчує з можливістю советської атаки на Західню Європу, як також промовчує заляу Президента, що ЗДА не розпитує перші війни, а тільки лається на пів сторінки своєї газети на те, що ніби ніхтошній президент Америки зрештешував попередню політичну стратегію Америки по лінії палачів війни.

Південнов'єтнамські війська атакують комуністичні укріплення в горах

Сайгон, В'єтнам. — Південнов'єтнамські сорок і другий полк прорвався глибоко в зайняту комуністами територію і заатакував укріплені комуністичні бази в недоступній гірській околиці у провінції Бінгдінг. Американські гелікоптери підвезли на допомогу південнов'єтнамським з'єднанням в цій околиці одну компанію і південнов'єтнамських воїнів, вишкolenих у партизанській боротьбі. Південнов'єтнамцям повелось захопити один комуністичний штаб і табір, алаштувавши їм відпочинок і перевезіння. Після прибуття компанії "рейдери" південнов'єтнамці почали наступ на цілий гірський район, що забезпечений природою проти будь-якої сторонньої інвазії. Прибуті підкріплені гелікоптерами в цей район було несподіваною для комуністів, які щойно після якогось часу почали заважати оборонятися.

Літературознавчу спадщину Миколи Глобенка опубліковано окремим книжковим виданням

Париж. — Націоналістичне Видавництво в Європі опублікувало книжку статей померлого в 1957-му році видатного українського літературознавця, професора Українського Вільного Університету і головного секретаря видавничо-Наукового Товариства ім. Шевченка, "Енциклопедія Українознавства" — Миколи Глобенка. Появилася це видання заходом дружини покійного історика літератури Серафими Глобенко-Волошини під назвою "Літературознавча спадщина" і воно охоплює його праці і статті, друковані по різних журналах і часописах, як теж деякі, досі неопубліковані і неактинні. Зібрані в книжці статті присвячені питанням українського літературного процесу в минулому і тепер й у величезній частині із них особливо у статтях про Шевченка, Франка проведена ґрунтовна спроба розкрити методи і засоби советського фальшування літературної спадщини класиків української літератури. Крім того в книжці поданий огляд сучасної української поезії і завершується вона статтею про творчість Юрія Яновського, як "майстра", що не сказав останнього слова і розвідкою про поезію Олександра Лютинського п. н. "Стріла окрилена". Попереджена збірка статей покійного Миколи Глобенка передмовою проф. Юрія Бойка.

УСК Нью Йорк переміг Гакоа

Минулої неділі, 1 квітня на гриш Айттрахт Овал в Асторії, Н. Й. понад дві тисячі симпатиків футболу були свідками однієї перемоги та однієї програми двох чільних українських футбольних клубів.

УСК Нью Йорк виграв 3:0 місцецькі змагання Інтер Ліги з жидівською дружиною "Гакоа". Мимо дошової погоди та розмоклого гриша футболісти УСК-у вміло повели гру з твердим і завзятим противником та здобули дві цінні точки. УСК займає тепер третє місце в показаній "Великій Десятці" Німечцько-Американської Футбольної Ліги з рахунком 27:13 точок та відношенням воріт 52:28.

"Тризуб" Філадельфії в другий змаганнях Інтер Ліги на цьому ж гриші прогрвав 0:1 зі сильною одинадцяткою "Гунгарі", чемпіоном Німечцько-Американської Футбольної Ліги. Кращий технічно "Тризуб" не дорівнював ладям ані завзяттям, ані бажанням перемоги. В першій

півгрі, коли "Тризуб" мав більше з гри, маляри здобули ведення. Після перерви маляри спаралізували гостю та швидко грою мало продуктивних акцій "Тризуба". "Чорноморська Січ" Ньюарк пописалася гарними осягами своїх двох жіночих дружин відбиванки, показуючи висліди праці над ними їх провідника-тренера Адриана Липичака. У відбиванкових першешствах Стейту Нью Джерсі в Лінгстоні перша дружина Січ здобула друге місце турніру, а дружина юначок перше місце. "Б" групи та третє місце в загальному токуванні жінок.

"Ватра" Пассейка, молодша плавцова дружина відбиванки під проводом Романа Синистуа здобула в цих же першешствах третє місце в конкурентів чоловіків, як ще один репрезентант українців. В середу 4-го квітня, о годін 8 веч. на гриші Айттрахт Овал в Асторії, Н. Й., відбудуться футбольні місестькі змагання УСК-у Нью Йорк Греки.

СССР погодився НА МІЖНАРОДНУ КОНТРОЛЬ ШЛЯХІВ ЗАХ. БЕРЛІНУ

Вашингтон. — Советський Союз зробив один маленький відворот з свого попереднього становища, а саме, він погодився на міжнародну контроль комунікаційних шляхів Західного Берліну з західним світом. Цю пропозицію президент Кеннеді зробив у минулорічній розмові з Алексисом Аджубесом, але советська преса негайно відкинула її, як "порушення суверенних прав Східної Німеччини". Телерішній відворот виявився в останній Женевській розмові державного секретаря Діна Раска з советським міністром закордонних справ Андреем Громиком. Громико пов'язав згоду на міжнародну контроль західно-берлінського зв'язку з Заходом від двох інших передумов, які для Заходу несприйнятливі. А саме: щоб західні великодержави віддалили свої військові гарнізони з Західного Берліну і зрештешував всіх своїх тамошніх прав, що випливають з умов воєнного часу, та щоб арміям в усіх сферах міжотією міжнародною надзіркою комісією над західно-берлінською комунікацією і Східною Німеччиною був Советський Союз. Справу західних прав в Західному Берліні західні держави вважають на-

стільки непорушною, що про неї не хочуть навіть дискутувати. Так само вони відкидають другу згадану советську передумову, бо коли б Совети були репрезентантом "великої чвірки" і одиноким арбітром щодо комунікаційних шляхів між Західним Берліном і Заходом, то в практиці це було б рівнозначне з залежністю тих шляхів виключно від ласки-неласки комуністів. Зате державний секретар Раска мав погодитися, щоб в отій міжнародній надзірній комунікаційній комісії був представник також від Східної Німеччини. На всякий випадок, за газетними твердженнями — та маленька советська поступка щодо міжнародної контролю комунікаційних західно-берлінських шляхів викликає в західних керівних колах надію, що може, вдасться таки дійти до порозуміння з Советами щодо Берліну. Цю надію ніби подає заповненням однаково Раска, як і Громика при їх відліті з Женевы, що вони бажали собі продовжувати східно-західні переговори в справі Берліну. Ці розмови будуть продовжуватися у Вашингтоні з новим советським амбасадором, Анатолем Добриніним — твердить американська преса.

Швайцарія в загальному референдумі не відмовляється від атомової зброї

Женева. — В загальному референдумі, переведеному в минулу неділю 1 квітня ч. р. швайцарці відкинули внесення, щоб заборонити продукцію атомової зброї, її вживання, магазинування або перевозження. Той внесок зголошено на письмі з підписами понад 80,000 громадян і тому уряд мусів піддати його під всенародний референдум. У висліді всенародного голосування 537,387 висловилися "проти", а 286,858 "за". Уряд і всі політичні партії, за винятком одних комуністів, були проти ухвалення такої внеску, вважаючи, що перше, це справа наскрізь академічна, бо Швайцарія не продукує атомової зброї і не збирається її продукувати, отож нема чого приймати рішення, які можуть тільки стосуватися невідомого майбут-

нього. Далше, противники такої протиатомової резолюції вважали, що принцип Швайцарія не може відмовлятися від будь-якої зброї, яка могла б їй пригодитися в обороні своєї самостійності проти ворога, який заатакував би її. Прихильники тієї резолюції, рекрутовані головню з кругів комуністичних і папифістичних - протестанських, твердили, що заборону атомової зброї без уваги на час, обставини і актуальні військові вимоги — диктус мораль та що Швайцарія повинна дати приклад цілому світові, засуджуючи атомову зброю принципово і беззаперечно. Тому, що таке становище підтримували комуністи, то "проти" голосували передусім всі принципи антикомуністичні кола. Жінки в цьому референдумі не брали участі.

В Альжирі почали діяти військові суди для французьких терористів

Альжир. — В містах Альжирі й Орані, двох центрах революційної - терористичної діяльності Тайної Військової Організації Франції з яких екстремістів, почали діяти, покликани французьким урядом військові суди, які судять злополучних на гарчому винику терористів. В минулу суботу 31 м. в першому такому випадку засуджено зловленого одного французького підлітка, як той стріляв до араба на вулиці Альжиру, на 3 роки важких робіт. Суд прийняв на увагу, що жертва атентату була тільки поранена.

на й після переведеної операції — живе. Підсудний подав за мотив те, що він хотів забрати в того мусульманина банку оливи та віддати її для збирання харчів для мешканців ділиньці Баб ель Уед, яку військово відділило від решти міста. Переводючи там масові ревізії. Цей засуд мас, за комуністичні преси, велике психологічне значення для французьких фанатиків в Альжирі, які не вірили, що військо може активно поборювати їх. Оборонця заявив, що буде апелювати, бо — мовляв — військові суди в Альжирі є нелегальні.

У СВІТІ

До Альжиру прилетіли з Франції гелікоптером під сильною охороною бойових літаків президент ексекютивної ради, мусульманський дід Адеррах-мусе Фарес і сім членів тієї адміністраційної верхівки, яка править в Альжирі під провідом головної командира Франції у перехідному часі, в якому відбудуться всенародний плебісцит. Вони урядуватимуть в Рошер Нуар, за 30 миль від міста Альжиру. Рошер Нуар подібне на фортецю, що її береже сильна армія, з уваги на терористичні дії Тайної Військової Організації.

В Відні обрано до вищої палати парламенту між іншими — мажорду Джеймсу Свай Ман Сінг Багальдур, а до нижчої палати — його дружину, мажордіню Гаятрі Деві, яка кандидатувала з Партії свободи. Цей мажорда і його дружина недовго приїжджали величально ланно Кеннеді до підмаршківки й — парув молодих титанів.

Едвард Кеннеді признається до обману під час університетських студій

Бостон, Масс. — Брат Президента Едвард М. Кеннеді, який старається про найменування на демократичного кандидата на сенатора, признався до того, що в 1951-му році, коли був на першому році студій в Гарвардському коледжі, мусів залишити ту школу, бо він вальштувався був так, що за нього здавати мав іспит із чужої мови його колега. Це був іспит із еспанської мови. Вістки про це почали ширитися після 14-го березня, коли Едвард Кеннеді повідомив, що старається про

сенаторське становище, яке до 1960-го року займав його брат Джан. Не є відомо, чи той приятель здав був цей іспит за Кеннеді, чи тільки мав здавати. Кеннеді сказав, що він жалус цього кроку з-перед 11-ти років, який приніс йому сором і його родині та його приятелів. Після того факту в 1951-му році Едвард Кеннеді відслужив два роки при війську в Європі, і після того його прийняли на студії до Гарвардського університету. Те саме було і з його приятелем. В 1956-му році Кеннеді закінчив свої студії.

В АМЕРИЦІ

В 1964 і 1965 роках відбуватиметься Міжнародний Соціальний Рік, під час якого ЗДА мають випустити 12 сателітів, які мають вивчати геомагнетизм, йоносферу, соларну активність, космічні промені, соняшні бурі і подорож по космосу. Той рік почнеться 1-го січня 1964 і закінчиться 31-го грудня 1965-го грудня.

Вже цього літа має відбуватися перша "жива" телевізійна передача, яка триватиме коло 20 хвилин, і її можна буде оглядати одночасно у всіх місцевостях від Лос Анджелесу в Каліфорнії до Москви включно. Ця передача буде за допомогою комунікаційного сателіта "Телстар", який мали б випустити вже в травні або в червні.

88-річний конгресмен - демократ із Кентакі Брент Спенс повідомив, що він не буде старатися про перебіг цього року тому, що не зможе повести такої виборчої кампанії, якої хотів би". Конгресмен Спенс працює в Конгресі вже 32 роки і є головою Палати Банкової Комісії. Він каже, що здо-

був би мандат, якби кандидатом на Конгресу Індіанської Організації Джордж Мін, знаходячись в Палаті Комісії Публічних Робіт, підтримував проєкт президента Кеннеді про ухвалення \$500 мільйонів на публічні роботи і про призначення повноважителя Президента, щоб він міг видати два більйони доларів на публічні роботи, коли б ця країна загрожувала економічна зниж-ка.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1938

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 246, JERSEY CITY 3, N.J.

Франція проти Москви

Французький уряд видає новий курс. Він з'явився в реалії на визнання Москвою мусульманського етнічного уряду в Алжирі, що поки в Алжирі триває за згодою тих самих мусульманських націоналістів — суверенітету Франції. Майже водночас Франція зобов'язувалася з'їзду міністрів закордонних справ "великої чотирьох" в Женеві й бойкотувати міжнародну конференцію в справі роззброєння, заявивши, що не вірить в її успіх і що присутні там представники восьми нейтральних держав, які не мають атомової зброї, зовсім зайві. Але поза тими формальними, слушними й розумними причинами стоїть ще інша, ширша, основніша: різке антикомуністське ставлення.

Воєністичні члени Організації Північно-Атлантичного Пакту (НАТО), цього наймогутнішого західного противосовітського оборонного блоку, насправді найважливіше, найпоширеніше й найвпливовіше ставлення європейців до комуністичного Союзу. Це тим цікавіше, що після укладу Вісмарка в 1890 році Франція негайно використала ситуацію, щоб укласти "Священний Союз" з Росією, скріпивши його братерством зброї в першій світовій війні. Франція й СРСР ввійшли разом під 1941-го року й другу світову війну. Проросійська орієнтація була зумовлена суцільною імперіалістичною Німеччиною, яка від 1870 до 1940 р. тривч неспроможна напала на Францію. А все ж, не зважаючи на всі ці історичні факти й геополітичні обставини — лівішня Франція з найважливішим дорогом Москви.

Про перорієнтацію політики й переставлення на інші психологічні рейки Франція у великій мірі завдячує теперішньому своєму президенту Шарлю де Голлю. Як людина й державний муж, він має багато хитрощів, але найбільше велику школу єдності й збройної сили Заходу, організованого в НАТО. Ось так, наприклад, задіяний у "великій Франції", які моменти, національна гордість не дозволяє, щоб її війська було під чужою командою, а її земля служила за базу чужим збройним силам, він відтанув французьку середземноморську флоту з-під командування НАТО й заборонила Америці магазинувати атомову зброю на території Франції. Коли вже Вільсон Черчилль казав, що під час останньої війни найважливішим його крестом була лютричний крест, символ цивільної армії де Голля, то й по-новійшій день західні союзники Франції мають з де Голем дуже глибоку переставку.

Але водночас де Голь перейде в історію, як державний муж, що дивиться далеко вперед і не любить кривити душу задля тактично-дипломатичних вигід. Франція, ані військово, ані економічно не має й частини тієї сили й тих впливів, що Америка. Але вона має відвагу викинути геть совітського амбасадора, має відвагу сказати, що не захочу повинен добиватися розмов з Москвою, а Москва повинна проявити ініціативу своїми поступками, які створили б платформу для розмов у справі Німеччини й Берліну, бо — без такої платформи — шкода витрачати час на зустрічі з Промкомом.

У своїй останній промові де Голь затверджує совітські атаки проти французького колоніалізму. Він стверджує, що Франція добровільно ліквідує свою колоніальну імперію, а СРСР поневолив і затуляв рота 14-ом європейським країнам. Напевно де Голь знає, що серед тих країн на першому місці стоїть Україна. Голова закордонної комісії французького парламенту, колишній президент Моріс Шуман став головною новозасаданою Ліги для самовизначення народів. Колишній французький амбасадор у Німеччині й один із творців Сталено-Вугільної опільності, Франсуа Понсе, надіслав у "Фігаро" велику статтю про уярмлення Московію народів, зокрема про Україну. Це — добрі позначки, що Франція в переломовому історичному моменті не підтримує єдино-неділної Росії, а так, як за Центральної Ради, виявляє прихильність для самостійності України.

Можливості необмежені

Надрукована в швейцарському "Новому Руському Слові" з 28-го березня ц. р. стаття редактора цього часопису Марка Вейнбаума п. н. "І один з політиків" повинна привертати увагу не тільки українських організованих чинників, але й окремих осіб.

У названій статті редактор згаданого часопису прославляє відомого єдинодумця з України, російського емігрантського діяча й професора Принстонського університету Г. Чеботарьова за його активність у веденні ним боротьби проти прийнятого Конгресом й проголошеного Президентом ЗДА закону ч. 86-90 про поневолені нації.

Входять з проф. Г. Чеботарьовим чи з його прославляючими з цього приводу в дискусію немає ніякої потреби та й не дасть це ніякої користі. Проте, заслуговує на увагу зазначити й неспівучість, з якими він започаткував й веде свою акцію проти американської підтримки для справедливих й слушних національно-державних аспірацій поневоленіх Московію народів. Саме приклад цієї активності міг би бути підказкою для представників української й інших спільнот у ЗДА, як можна вести у ЗДА інформаційну роботу й які необмежені можливості відкриваються перед кожною людиною, готовою чинити обстоювати свої погляди.

Не зважаючи на твердження автора статті "І один з політиків", що проф. Чеботарьов "завжди виступав і діяти тоді, коли інші не можуть, не хотучи чи виконуючи важливе й краще спускати рукави", — конкретних прикладів якоїсь давнішої "публічної активності" проф. Чеботарьова у статті немає. Проте, себе проф. Чеботарьов щойно останніми роками, коли Конгрес прийняв закон про поневолені нації, з примітною йому нібито "настійністю" й цілеспрямованістю, він започаткував широке листування з членами Конгресу, з професорами американських університетів та іншими особами. Надруковані ним в "Новому Руському Слові" статті "Горіщі ненависті", скеровані проти ініціаторів резолюції про поневолені народи, що ним, на його думку, був відомий "антисемітський пропагандист" проф. Лев Добрянський, Г. Чеботарьов переклав на англійську мову й порозсилав усім членам Конгресу й уряду ЗДА. У висліді наполегливого листування йому надіслали намовити 16 російських та американських професорів підписати спільну заяву проти закону 86-90. Цю заяву надрукував Г. Чеботарьов в англійському журналі "Раден Ревю" й відіслав її також порозсилав усім членам Конгресу й уряду. Крім того в цьому ж журналі в липні 1961-го року він надрукував статтю "Козацько-революційні 1917-го року", в якій доводить, що ніякої Козацької не було, що це "вигадка гітлерівських пропагандистів", перейнята... проф. Л. Добрянським. Кілька місяців тому Г. Чеботарьов виступив з доповіддю в жіночому клубі Принстону, в якій намагався знеславити спробу проф. Добрянського й інших "сепаратистів" надати це сильнішого антисемітського характеру закону 86-90. Цю доповідь Г. Чеботарьов надрукував окремою брошурою й порозсилав на відомі йому адреси.

Звичайно, вся ця діяльність Чеботарьова великих успіхів не мала. Закону про поневолені народи ніхто не береться касувати, хоч би змінили. Але своєю дезінформаційною діяльністю Г. Чеботарьов спричинив деяке замішання чи помилковість у погляді провідних американських діячів на справу поневоленіх народів і їх право на самовизначення й державну незалежність. Тому активні громадяни української й інших національностей повинні — для протидії тенденційним намаганням Г. Чеботарьова — так само широко й наполегливо поєднати інформаційну акцію, об'єднану й аргументовану, спрямовану на висвітлення історичної правди й на оборону національних й державних прав народів, що їх намагаються втримати під коринтою Московією російським єдинодумцем, послідовником російського імперіалізму. Для людей доброї волі, активних і з ініціативою можливості справедливої протидії необмежені.

А. Заплітний

ПРАВИ ЕКСТРЕМІСТИ

Сенатор Янг і проф. Адамс згідно підписують, що руйнівну силу, яка привела на світ праві організації, є безосновний, переясирядлений та хворобливий страх за долю країни, яку привелуть до руїни ліві екстремісти з обох існуючих партій, не злібних змагатися з комунізмом.

Чи цей страх цілком безпідставний?

Безспірним фактом є, що закордонна політика ЗДА — це ланцюжок малих, більших і дуже великих помилок і невдач у змаганні з російським імперіалізмом, почавши від президента Рузвельта, через президента Айзенгавера і теперішнього президента Кеннеді в квітневому випуску на Кубу, про яку писав югорський тижневик "Нью Лідер" з 15-го травня 1961-го року, що, який план цієї горезвісної авантюри укладала в Москві, то не могли б придумати нічого гіршого, як це зробили високі американські урядовці. Назвемо тільки головніші.

Президент Рузвельт змовив у себе члени його уряду, що він зумів покерувати Сталіна, так, що той стане миролюбним державним мужем на західний зразок. Йшло про того самого Сталіна, кривавого деспота, який ганебно зрадив Захід в угоді з Гітлером в 1939-му році, який напав на Фінляндію, якого виклино з Ліги Націй. Ця наївна віра привела до втрати незалежності цілого ряду держав, які по сьогоднішній день караються в російській неволі, досула кордоном російської імперії глибоко в серце Західної Європи.

За президента Г. Трумана втрачено Китай з 500 мільйонами населення. Заяву президента Айзенгавера про те, що ЗДА ні в яких умовах і ніколи не підуть на зачепну війну з жадною країною, зрозуміли Кремлівські голови, що й під безкарно всяка агресія на будь-якому місці земної кулі, якщо вона не нападуть безпосередньо на ЗДА. З цієї заяви у Москві дуже часто робили й роблять для себе ажіотаж. Правда, були хвилини, коли ЗДА, приперті до стін, показували свою силу (наприклад, збройний виступ в обороні Кореї), але ці моменти були рідкі й їх затемнювали дуже важкі невдачі.

Тривогу на низах підслілювала обставина, що ЗДА блискучо виграла світову війну, мали доволі часом монополію на атомову зброю, величезну моральну й матеріальну перевагу над СРСР і могли впорядкувати світ згідно з своєю волею.

Такий погляд підтверджує така заява сенатора Діксена, вміщена в конгресовому протоколі: "Я вважаю трагічною нашою часу факт, що терористичні американці, так звані малі люди викликають надзвичайне відчуття тривоги й глибоку турботу, коли йде про комунізм і загрозю, яку він несе для нашого майбутнього, тоді як багато наших провідників, в руках яких наші доля, що й дотепер цілком неспроможні зрозуміти ці ментальності, ані психології, ані тактичних ходів комуністів. Не минає для, щоб я не награвив вступити ці знайдені статті або не почув промови когось з провідників нашої нації, з яких не ззирає б цілковита нездібність ро-

зуміння комунізму. Вої наші нещадні, всі удари, які на нас ідуть, всі наші розчарування випливають з цієї дивовижної неспроможності зрозуміти комунізм, і то в людей, які в інших справах показали себе фахівцями високої класу".

Навіть побіжний погляд на діяльність деяких центральних державних установ в ЗДА викликає велику тривогу. Візьмімо, наприклад, інформаційний департамент, який, що й подає редакції "Рідерс Дайджесту" а січні п. р. змішуючи розвідку Ф. Клонгтона "Чи Державний Департамент веде нас на маїні?".

Автор цієї розвідки підтверджує знайдені факти, що машині комуністичної агресії працює безжалісно й невпинно, що вона заважає нам поразки в різних місцях земної кулі. Нарід питає, де є наші фахівці від закордонної політики? Чому вони так само не вміють змагатися?

Автор, який довгий час працював на вищих щаблях Державного Департаменту, каже, що винна наша бюрократична дипломатія, бо вона ніяк не хоче признати факту, що ворог хоче нас знищити. Державний Департамент заводить тому, що його урядовці знають тільки один засіб ліквідувати всі спірні справи, а саме — поступки. В практичній дії вони керуються такими ідеями: а) еволюційною, згідно з якою по якомусь часі країна стане незалежною й сама Росія зміниться. Як це має статися і коли? Це нікого не турбує; б) з більшості можна погодитися, і колись до такого порозуміння прийде, потрібно тільки знайти відповідну форму. Що за Москвою є довжелезний список зламаних договорів — цього не береться до уваги; в) зменшувати напруження, тобто не пускати в світ інформації, несприятливої для Москви.

В цій установі, каже далі Ф. Клонгтон, існує кругова порука. Чого б злого урядовці не зробили, він не дістане за це ні догани, ні кару, — товариші й зверхники все замкнуть і заступяться. І тому вивуєць пеліть, що йому з'являється з голови не спаде. Списки службовців, їхні минулі та теперішні на вищі щаблі — все це так засекречено, що до них не має права заглянути навіть сам державний секретар.

Вже від 1959 р. послали амбасадора ЗДА в Таванті й Кестардзі, розвідка Пентагону, ЕФ-ВІ-АЙ і СІ-АЙ-ЕЙ до Державного департаменту секретні заповідання, що Кастро перебуває в постійному контакті з комуністичними російськими емісарами, що нездовго Куба стане комуністичною базою, якщо негально не вжити належних заходів. На всі ці заповідання не було ніякої реакції. Вони застрягли під сукомом в якомось урядовці. Якщо йде про кубинську виправу, то ця справа виглядає так:

Державний секретар Гертер покинув до Вашингтону амбасадора в Костаріці Вільяма й доручив йому опрацювати план виправи. В міжчасі прийшов новий президент. Амбасадор опрацював план, в якому була передбачена участь американського воєнного летунства, як необхідна передумовою успіху. Про це в Державному Департаменті добре знали. Пізніше амбасадор довідався, що урядовці цієї установи й Білого Дому опра-

Юрій Таркович

РОЗМОВА З ЧЕСЬКИМ ВТІКАЧЕМ ВІД БОЛЬШЕВИЗМУ

Ми мали нагоду поспілкуватися з чехом, який відносно недавно втік із самої Праги до Західної Німеччини, а згодом емігрував до ЗДА. Його прізвище, зрозуміло, не можемо подати, бо він там, за залізницею, залишив рідних та приятелів. Назвемо його популярним чеським працівником Новак. Це — молодий чоловік, дещо понад 30 років, працював і рівночасно вестерном студіював у знаменитому Карловому університеті, що є найстарішим університетом в Середній Європі.

Новак усе хвалить у вітчизні. Все йому подобалося й все присно вражає в порівнянні з тим, що він бачив у Чехо-Словаччині, де, як відомо, життя краще, як в СРСР і в інших сателітних країнах, крім, може, Східної Німеччини, який Хрущов мусить більше дозволити з огляду на психологічний вплив Західного Берліну.

У Західній Німеччині Новак потрапив до відомого табору "Валка", біля Нюрнбергу, а ле дуже скоро вступився, як звичайний робітник, на фабриці в самому Нюрнбергу, бо в Німеччині майже кастрофальна нестача робітничої сили, не зважаючи на 10 мільйонів втікачів із Сходу, з того майже 4 мільйони із Східної Німеччини.

У Нюрнберзі Новак заробляв відносно небагато, 2,40 марки на годину, але був одолений із умов праці. Казав, що в Чехо-Словаччині він ніколи не заробляв стільки, хоч працював властиво як кваліфікований робітник. Його заробіток приблизно в три рази перевищував те, що він заробляв удома.

У Чехо-Словаччині треба працювати цілий місяць, щоб купити плац чи убрання. Відомо, що та країна славна багатством природи й високоякісними текстильними виробами. Чеське узуття погане й дуже дороге: треба цілий тиждень працювати, щоб купити пару черевиків. А перед другою світовою війною було воно, мабуть, найкраще в світі. Європі. Відомо фабрика "Пілі" була колись найбільшою в світі фабрикаю узуття.

В усьому цьому винна, каже Новак — комуністична система й експлуататорська політика Москви, яка нібито допомагає Чехо-Словаччині харчати, але в дійсності грабує цю країну. Чехи, каже, великі русофіли, цілковито розчарувалися в комунізм. Новак в університеті мусів вчитися російської мови на протязі 5 семестрів, складав іспити з цієї мови, але поросійськи зовсім не вміє говорити. В чому справа? Ані я, ані інші чехи — студенти не навчилися російській мові з тої

цивали новий план, але зміст його не подали нікому до відома.

Наведена стаття "Рідерс Дайджесту" як і казала, що більше занепокоєння, бо напевно в уяві багатьох читачів цього місячника виростає установка на якусь могутню комуністичну фортецю, який не можуть зломити карку й державний секретар, ні Президент, ні Конгрес, ні всі вони разом узяті.

Вільш-менш так само диться по всіх установах, в яких (Продовження на 3-ій стор.)

І. Світ

ВЕЛИКИЙ КИТАЙСЬКИЙ РЕФОРМАТОР

В столиці Формозі, Тайпелі, зомер 24-го лютого ц. р. один із найважливіших наукових й культурних діячів Китаю, д-р Гу Ші.

Помер від серцевої атаки під час праці в Китайській Академії Наук, президентом якої він був від 1958-го року.

Академік Гу Ші був не тільки вченим, але й політичним діячем, який, не знав компромісів і тому часто заходив у конфлікти з урядом за мирних часів, під час війни й зовсім недавно. Ці конфлікти випливали з його глибокого переконання, що від правди не вільно відхилитися навіть заради найбільших політичних вигад.

Нам повелось аперше почитати про цю видатну людину під час останньої війни від приятеля — китайця, абітурієнта університету Сент Джона в Шангаї, з яким довелося співпрацювати довгий час. Вартує була про нього розмова в Тайпелі, а музеї університету, з проф. Фангом.

Життя Китаю тісно пов'язане з життям і працею Гу Ші. Він був найважливішим ученим модерного Китаю, філософом надзвичайної ясності думки, але поза тим був лідером великого літературного руху в письменстві, який змінив літературний ренесанс.

Як молодий студент Гу Ші перейшов усі етапи захоплення, зміни поглядів і нахилів, щось подібне, як описав Лінг Ю-танг у своїй книзі "Від поганяна до християнина". Гу Ші в студентських роках піддав під вплив атеїстів, бо приналежність до конфуційства не давала йому великої відірваності, але потім прийшли впливи глибоких релігійних мислителів, і він став дієвим, захоплюючим оптимістом у поглядах на життя приземне й потойбічне.

Здобувши освіту в Америці, д-р Гу Ші займав якийсь час пост канцлера Пейнінгського університету, був кілька разів амбасадором Китаю в Америці й в 1936 р., коли Гарвардський університет саткував свій 300-літній ювілей, дістав почесне відзначення цього університету.

Він був пристрасним антикомуністом, але задля справедливості розірвав на якийсь час відносини з Чинг Кай-шеком, коли побачив у його діяльності загрозу для персональної свободи людини, коли не міг стерпіти зловживання владою членів тодішнього уряду Чинг Кай-шека.

В історії Китаю Гу Ші записаний як людина, яка звільнила китайську літературу від пут, що гальмували її розвиток. Треба сказати, що перед виступом д-р Гу Ші все, що виходило друком в Китаї з ділянками літератури, філософії, релігії, виховання й освіти, писалося згідно з традицією так званим "вен-лі" — мертвою, класичною мовою. Китайці витрачали дуже багато часу на вивчення "вен-лі".

Вихованець Колумбійського та Корнельського університетів, декан факультетів англійської літератури та європей-

з них служило в армії ген. Свободи, в 1943 р. організований переважно із закарпатців, що поневалялися по совітських концетраційних таборах, адебільша на Колімі. Це були ті люди, які в 1941 році втекли до СРСР, шукаючи порятунку від мадярського переслідування. За різними джерелами втекло тоді майже 10 000, з яких половина згинула в концетраборах й тюрмах. Якби 10 000 молодих закарпатців полягло в бою.

І врешті наш запит: як вам подобається Америка?

Новак відповідає, що ЗДА у порівнянні з Чехо-Словаччиною — це просторі рай землі. Він ніяк не може зрозуміти, чому деякі американці й імігранти нарікають на це благословенну країну. "Ві самі не знаєте — каже Новак — як вам добре й які ви щасливі; ви не знаєте, що це значить, коли нема ані хліба, ані свободи". Справді, ми це іноді забуваємо, коли здаємо собі справу із життя в комуністичних країнах...

Великий китайський реформатор

ської філософії в китайських університетах, Гу Ші бачив, що китайська культура в її дальшому розвитку має стати амальгамом західної та східної культури, і що такий розвиток гальмуватиме стереотипна китайська літературна традиція "вен-лі". Він зрозумів, як неможливо "літературну революцію", яка має принести свободу китайській мові в дійсності й в розмові.

1-го січня 1917-го року д-р Гу Ші видав "літературний маніфест", в якому закликав усіх китайців вивкати для всіх видів писемства, "пай-гуа", т. з. мандаринської мови, яку вживало населення північного Китаю й майже всі освічені китайці.

Через чотири роки після проголошення Маніфесту Гу Ші та його друзі — послідовники мали вже такий вплив, що міністерство освіти видало декрет про запровадження мови "пай-гуа", як викладової, в початкових школах. Результатом був надзвичайний, й незабаром після того міністерство поширило свій декрет на середні школи та адміністрацію. Цей рух поширився ще більше, коли вийшов з друку перший словник мови "пай-гуа".

Зокрема великий успіх мала ця реформа на півдні Шангаю, де мова населення — власне деситки пі діалектів — значно різнилась від кантонської мови.

Можна гадати, що свою реформу започаткував Гу Ші під впливом американських та англійських мислителів, які дували в Китаї переклади Біблії у т. зв. мандаринському стилі, що є розмовною мовою більшості населення. Ця реформа дала величезний поштовх розквітаючому друкованому слову — книжков, газет, журналів.

Реформа писемства вже віддавна тяжіла над культурним життям Китаю і спроби замінити китайські "характери" латинськими літерами протестантські місіонарі, які дували в Китаї переклади Біблії у т. зв. мандаринському стилі, що є розмовною мовою більшості населення. Ця реформа дала величезний поштовх розквітаючому друкованому слову — книжков, газет, журналів.

Гу Ші в своєму поясненні до "маніфесту" писав, що в майбутньому Китай напевно матиме свою абетку, але відразу перейти на абетку неможливо, бо китайське писемство "характерів" має забагато моносіллібізмів, і тому спочатку треба запровадити повсюди "пай-гуа".

Реформа, що й так гучно проголосили комуністи з Пейнінгу, натрапили на великі труднощі й фактично йдуть шляхом, запропонованим Гу Ші.

Д-р Гу Ші народився в Шангаї 17-го грудня 1891-го року в родині славного географа Гу Чан. Його мати, на 30 років молодша за батька, була неграмотною селянкою, яка ніколи не пізнала щастя читати написаного й знаменитим сином. Д-р Гу Ші мав двох синів, один з яких живе нині в Америці, а другий залишився в Китаї. Комуністи змусили цього сина в пресі відмовитися від свого великого батька, знеславити його. І це було найбільшою трагедією для д-ра Гу Ші.

Док. Нарфачонич

ПОІЗДНА ДО ЕВРОПИ

(7)

Ось декілька цифр, що наслідують життя цих людей: Енциклопедію друкується в 3.500 примірниках. За чотири тижні передплатників платити 50 доларів. Мають 2 тисячі передплатників. Видатки видавництва становлять 500 доларів місячно: працівники, друк, адміністрація, пошта тощо. Який навіть прибуло ще 1200 передплатників і розійшовся цілий наклад, мали б все ж 30-40 тис. доларів дефіциту. Як же живуть — животють ці люди? Головно з датики... Додомогти їм коїче треба! Стоять же на передовій ступіні в боротьбі за українську культуру.

З жінки й Іла більше як скромувечеру, і прикро та соромно мені було доторкати-

ся тих тонісінських кусників ковбаси, порізаних помідорів та яєць. За столом нас було дев'ятеро, а харчу було стільки, як буває на дві-три особи в Америці.

З тяжким серцем я покидаю Сарсель. Не сподівалася знайти там палат і добробуту, але думка про цю жменьку працівників, з яких неких у припадке пилот французьке село, пригноблювала й змушувала шукати способу допомогти їм.

У Парижі я сталася ще зустрітися із знайомими або познайомитися з місцевими українцями, щоб виробити со-бі виразний образ їхнього життя. Редактор Голіній й його дружина заряджують будинок, до якого я заїхала, і

домагають людям, що по-требують поради, головню в еміграційних справах. Моя шкільна товаришка О. Гнатюк з пражским лікарским дипломом працює як санітарка, доглядаючи хворих. Як і деінде, у Франції не признають чужинських дипломів, але тут, крім того, не допускають до студій і нострифікації. Інженер Жуковський і п. Митрович працюють в торговельних фірмах. Поетика - мистецтвознавець М. Калитовська працює в "Єдності", в бюллетені над утішачками, там же відділі молоді працює студентка, початкуюча поетеса К. Гузар. А Люба Вітовська, з якою лучать мене львівські переживання, піклється дітьми й принагідно дописує до жіночих журналів.

Жінки в Європі

Хоч заголовок цей може й атракційний, мушу згорти жалити, що нічого надзвичайного в Європі я не побачила.

коли йде про жінок. Щоб пізнати їхнє життя, треба побути довше на одному місці, нашізати звязки з місцевою публікою, ввійти в її круги. Коли ж ви, як туристка, їдете з місця на місце, у вас не має ані часу, ані нагоди це зробити. Тож про життя людей ви думаєте так, як воно впадає вам у вічі.

Українки в Лондоні й в Парижі скромні й працюють. В Англії загально менше жінок працює поза домом, як в інших країнах. В крамничнях і борах найчастіше зустрічається чоловіків на роботі, яку в Америці виконують майже виключно жінки. Може, "бізнес" в Європі не такий буйний, як в Америці. Найбільше працюючих жінок я бачила в Німеччині, власне в Франкфурті, але де місто с наче вирізок Америки, відбудоване на американський зразок з численними супермаркетами, крамничнями "селф-сервіс". Не видно, як було колись, жінок-кондукторів в трамваях, жі-

нок-шоферок. Як і в усіх країнах, позначається й тут поворт жінок до жіночості й і атрибути: хати й сім'ї.

Одним із зовнішніх виразів цього є одяг. Штани, довгі ч короткі, в яких так багато видно було колись жінок, просто зникли з вулиці. І тоді, де я побувала, навіть для туристки в горах. Одна молода американка розказувала мені, що її тітка, швайцарка,

ЗАНКЛИК КОМІТЕТУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ НА МІСТО НЬО ЙОРК

Для 25-го лютого ц. р. ми-нув рік, як обрано Комітет Пам'ятника Шевченкові на місто Нью Йорк, засідання якого протікає на даний момент Мангеттені в Бронксі.

На протязі того часу наш Комітет зчиняє все можливе, щоб зібрати якнайбільшу суму на фонд будови Пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. На жаль, ці зусилля не увінчалися досі задовільним успіхом. Тільки невелике число організацій та громадян з названих дільниць виконали дотепер свій національний обов'язок та склали відповідні пожертви на цю загальноукраїнську ціль. Запланована і підготована ударна кампанія шляхом збору по домах мусіла обмежитися до мінімальних розмірів виключно із-за нестачі потрібного числа зборників, хоч наш Комітет нагортає для цього окремі адреси з поділом вулиць на збіркові райони та складає окремі народні ніч, щоб придбати зборників. У висліді цього наш Комітет всіляк зібрати досі ледве несповна половину встановленої квоти, а наше метрополітальне місто подало тільки на четверте місце в черзі, встановленій за висотою залової суми зібраних пожертв.

Поданою це з прикриттю до загального відома, закликаємо гаряче всіх тих, хто досі не склав ніякого або відповідного до свого масткового стану датку на будову Пам'ятника нашому Кобзареві.

Подаючи це з прикриттю до загального відома, закликаємо гаряче всіх тих, хто досі не склав ніякого або відповідного до свого масткового стану датку на будову Пам'ятника нашому Кобзареві.

Спорт

„ТРИЗУБ“ ПЕРМАГАС ФІЛ РІВЕР В ЗМАГАННЯХ ЗА ЧАНУ

„Тризуб“ — Фол Рівер 4:0

Футболісти „Тризуба“ здобули ще одну перемогу в своїй поході по третій в черзі чемпіонаті ЗДА. Перемога „Тризуба“ над Фол Рівер з рахунком 4:0 була справді гарною перемогою над завидним і небезпечним клубом Фол Ріверу, який в грі за Чану зводив важкі бої і має за собою гарні успіхи в недалекій минулості. Попад 2,000 глядачів були свідками безстрашних наступів тризубів на ворота противників, яких боронив славетний вже воротар Нога.

Перші ворота впали зі стріли Длугоша вже в 10-й секунді гри. Висхіді першої півгри „Тризуб“ здобув другі ворота з карного за руку оборонця гостей. Карне стріляв Тот. Цей самий Тот був автором ще одних воріт для „Тризуба“ та з його ж подачі впали також ворота, стрілені Яковина.

Цією перемогою „Тризуб“ завоював до півфіналу Сходу ЗДА в змаганнях за Чану і має тепер перед собою ще тільки грощ суперників на шляху по чемпіонат футболу ЗДА.

Ці змагання грав „Тризуб“ в складі: Вачаров, Борозил, Рач, Кравець, Віней, Лай, Манджичі, Длугош, Горселінг, Санчес, Тот (Яковина, Чайка).

„Жива Газета“ ОПВБУ в Нью Йорку

Останнє число „Живої Газети“ Об'єднання Прихильників Визволення Боротиби України з 3-го лютого характеризується тематичною різноманітністю як і попередні. Кожна тема — присвячена іншій проблематиці.

Доповіди читали: д-р Богдан Галайчук — Агитационізм в Латвійській Америці; Осип Труш — Пам'ятник ідеально-політичної підготовки американської армії; д-р Іван Коропецький — Стан американських дослідів соціальної економіки; Роман Мад — Музична освіта в Україні.

Д-р Галайчук пов'язав свою статтю із рядом статей про піднесення американської пролетарської опубліковану ним на сторінках „Української Самостійності“ та „Свободи“. Він сказав, що ЗДА хочуть бути сестрою для полудневої Америки, але і їй припадає доля всьому вишній неспівності. Чому воно так? Піднесення американської держави з значайно дуже згідливим між собою, коли йдеться про атаку на ЗДА та президента Кеннеді. Напр. в справі Куби всі гостро атакують Америку; одні за агресію, а інші за те, що акція не була достатньо сильна й рішуча.

Навіть Союз для поступу — не задовольняє піднесення-американців. А хоч п'ять п'ять ЗДА дуже коштує і є в першу чергу в інтересі Південної Америки. Чому такий брак ентузіазму до нього? Справа в тому, що Америка пов'язує цей план з переломною перебудовою певних соціально-економічних реформ. І ці реформи є в інтересі латинських держав. Їх заплановано з скріплено внутрішню південно-американську державу і зробіти їх відповідними на розкладову акцію комунізму.

Робітники також проти змін, хоч реформи мають бути в першу чергу в їх інтересі.

Автор не бачить жадної розумної основи для сучасної хвилі антиамериканизму в Америці. Він міг би бути виправданий в Середній Америці, де американський капітал є відносно віддалений за суспільно-економічними обставинами. Він бачить причину у своєрідній таї націоналізму південно-американських держав, який наголошує власний, традиційний спосіб життя і до соціальних реформ підходить з естетичним, а не практичним критерієм. Зле зрозуміла національна гідність бунтується проти економічної допомоги. В тому закладається трагедія Полудневої Америки і ЗДА.

Другий доповідь вийшов із ствердження про існування певного напруження між американськими збройними силами і цивільною владою. До симптомів того напруження належить між іншим справа ген. Вокера, справа цензури промов високих старшин армії і флоту, і ін. Однак тут немає засадничого конфлікту. Йде тут про поставу до комуністичної загрози.

Після першої світової війни до Америки вривається хвиля суспільного розкладу, що позначається поширенням таких явищ як пацифізм, хворобливий антиімлітаризм, лібералізм, радянськість і ін. Прикрий пробудженням для Америки був Перл-Гарбур. Американське громадянство поставлене в мобілізаційне потуги в часи війни перебороло заганні тенденції. Але по війні все зачалося по старому, з тим, що посилюється дуже комуністична інфляція. І знову ж Корейська війна стала зворотною точкою. Щоб підняти мораль воїнів, ген. МакАртур перевірив реформи. Але виявилось також, що неадекватність американського воєнка до того типу війни як Корейська, має свій корінь у попередньому житті в цивільній та взагалі у вихованні молоді.

Головною поведінкою американських воїнів у полоні виявилась, що американський воєнка не приготований протиставитись політично і морально комуністичному тиску. Для дослідження причин створено цілий ряд комісій зложених з військовиків та цивільних спеціалістів, які збирали багатий матеріал та поробили з нього відповідні висновки. Їх звіти в більшості вже доступні для ширшої публіки. Вони стали також основою для додаткових правил поведінки, уживаних при військовій волі. Але найважливіше те, що вказано на корінь лиха. А це знову ж дає надію

Американські союзники мають закупити військовий устаткування в ЗДА на білйон доларів

Нью Йорк. — Підсекретар скарбу Роберт В. Руза, промовляючи в Ньюйоркських Т-1 Забезпечення аналіста, заявив, що численні європейські держави, які є союзниками ЗДА, погодилися купити в цій країні військовий устаткування на білйон доларів. Руза сказав, що це допоможе хоч частинно адолюжити те, що ЗДА видає річно на утримання своїх збройних сил за кордоном 3 білйони. Платиний дефіцит в минулому 1961-му році ЗДА долари.

Альбанські комуністи виявляють спробу Хрущова перекупити їх

Београд. — Альбанський комуністичний орган „Зері і Топулїт“ виявляє спробу Нітти Хрущова спершу стеро-мувати комуністичну партію Альбанії відмовою всякої господарської підтримки, по-тім розколоту її, врешті перекупити її на свою сторону — проти комунізму — китайських комуністів. Згаданий партійний часопис і після того альбанське радіо передали огляд поліції, що довели до повного вірвання комуністично-альбанських зв'язків в 1960 році. Москва відмовилася тоді при-слати голодуючій Альбанії обійнятий транспорт збіжжя та водочас комуністична амбасада в столиці Альбанії Тірані по-вела енергійну акцію й интри-

ти, щоб розколоти альбанських комуністів і надкупити частину їх до скінчення з про-воду ген. Хрущова й інших теперішніх лідерів. 13 серпня 1960 р. Хрущов приєднав Цен-тральному Комітетові комуністичної партії Альбанії листа з пропозицією приступити до переговорів, при чому — як твердить тепер альбанські комуністи — у тому листі виразно говорилось, що альбанські комуністи мають створити спілку „з групою Хрущова проти третьої партії“. Цією „третьою партією“ мала бути комуністична партія Китаю. Альбанські комуністи відкинули ту пропозицію і тоді почалась вже неперемінна кампанія Хрущова проти них.

Комуністи сплунуть свободу рухів місії ЗДА в Потсдамі

Берлін. — Совєтські власті поставили військовий стійкий доволу американської військової місії у Східному Берліні при совєтській військовій командатурі в Потсдамі та заборонили членам місії вида-тися кудинбудь без окре-мого дозволу. Совєтські власті пояснили, що цей розпорядок приходить у відповідь на обмеження свободи рухів совєтських військовиків у Франкфурті. Проте західні чинники звертають увагу, що членам совєтської військової місії у Франкфурті не обмежено особистої свободи, а тільки до-дається їм асисту американсь-кої військової поліції в усіх їх подорожах. Холодна війна з власними шканими між ЗДА й Совєтами на терені обох частин Німеччини й Берліну продовжується. В минулу суботу американська військова поліція наздігнала й зупинила в Західному Берліні автобус з совєтськими військовиками, який великою швидкістю переїхав амери-канський кордонний прові-

ний пункт, щоб не дати себе контролювати. Американські військові поліцейські докладно контролювали автобус і після години затримки — звільнили його. Совєтський мар-шал Конев відкинув амери-канський протест проти об-стріляння американського військового автобуса східно-ні-мецькими поліцейськими. Ко-нев заявив, що американське авто „не підлягає припис-сам їзди“ і комуністичні по-ліцейські мали право стріляти.

Гамаль Абдаль Насер, який в 1960 році „націоналізу-вав“ всю єгипетську пресу, від-сував на підлядні журналістич-ні становища братів — близько-ких Мустафі і Алі Аміні, пе-редових єгипетсько-арабських журналістів. Тепер він покля-вся й напад до дирекції та го-ловної редакції найбільшого єгипетського щоденника „Аль Ахбар“. Коли ті єгипетські журналісти були в Америці в 1953 році, то сказали, що уряд генерала Мохаммеда Нагіба та після нього — Насера, був першим, що вони могли пи-сати про нього правдиво з чо-стого серця і діями переко-наним.

Четвертий автор п. Мад на вступі подав джерела, в яких можна знайти інформа-цію про стан музичної освіти в Україні, з яких і він користав. Потім він характеризу-вав ситуацію в Україні. Гасло „музична освіта в масі“ — здійснюється не задовільно. Бо хоч існують 4 консерва-рії і 25 музичних шкіл, і ве-лике число шкіл, де навча-ють музику як предмету, то після цього дуже мізерний. Він казав на такі причини, як: низька платня учителів музики їх фаховий рівень обмежений випуск музикан-тів, брак критичних праць з тієї ж музикизнавства, а навіть брак музичних інстру-ментів.

Існує правді 25 філармоній, в тому три професійні, але їх рівень не дорівнює за-хідним. Це діється в Україні, де музична традиція і куль-тура була колись дуже силь-на. Навіть деякі порівнян-ня з часів гетьманщини, він зробив висновок, що улагод української музичної культу-ри з прямим наслідком її колоніального поневолення.

Мгр. Лабунька, що про-водив ввечері і підсумував та запросив присутніх до дис-кусії. Дискусія була жа-ва і відбувалася на висо-кому рівні. В ній брали участь п. Гідей, Галайчук, Галайчук, Кифор, Гайвас, Стахів і Бакуменко. Дис-кутантам відповідали автори.

Роман Борковський

У Лондоні американський генерал Максуелл Тейлор, військовий дорадник през. Кеннеді, мав довгу розмову з прем'єром Мексиком, військовим міністром і першим лордом адміраліції, які докладно по-формували його про стан зброй-них сил Британії та її політи-ко-військової стратегії. Ген. Максуелл розділить по всіх країнах НАТО, щоб скласти президентові Кеннеді докладне звітання про стан їх бойо-вої готовності на випадок, коли більшість плути задалеко у своїх прокламациях.

Американські союзники мають закупити військовий устаткування в ЗДА на білйон доларів

Нью Йорк. — Підсекретар скарбу Роберт В. Руза, промовляючи в Ньюйоркських Т-1 Забезпечення аналіста, заявив, що численні європейські держави, які є союзниками ЗДА, погодилися купити в цій країні військовий устаткування на білйон доларів. Руза сказав, що це допоможе хоч частинно адолюжити те, що ЗДА видає річно на утримання своїх збройних сил за кордоном 3 білйони. Платиний дефіцит в минулому 1961-му році ЗДА долари.

Альбанські комуністи виявляють спробу Хрущова перекупити їх

Београд. — Альбанський комуністичний орган „Зері і Топулїт“ виявляє спробу Нітти Хрущова спершу стеро-мувати комуністичну партію Альбанії відмовою всякої господарської підтримки, по-тім розколоту її, врешті перекупити її на свою сторону — проти комунізму — китайських комуністів. Згаданий партійний часопис і після того альбанське радіо передали огляд поліції, що довели до повного вірвання комуністично-альбанських зв'язків в 1960 році. Москва відмовилася тоді при-слати голодуючій Альбанії обійнятий транспорт збіжжя та водочас комуністична амбасада в столиці Альбанії Тірані по-вела енергійну акцію й интри-

Комуністи сплунуть свободу рухів місії ЗДА в Потсдамі

Берлін. — Совєтські власті поставили військовий стійкий доволу американської військової місії у Східному Берліні при совєтській військовій командатурі в Потсдамі та заборонили членам місії вида-тися кудинбудь без окре-мого дозволу. Совєтські власті пояснили, що цей розпорядок приходить у відповідь на обмеження свободи рухів совєтських військовиків у Франкфурті. Проте західні чинники звертають увагу, що членам совєтської військової місії у Франкфурті не обмежено особистої свободи, а тільки до-дається їм асисту американсь-кої військової поліції в усіх їх подорожах. Холодна війна з власними шканими між ЗДА й Совєтами на терені обох частин Німеччини й Берліну продовжується. В минулу суботу американська військова поліція наздігнала й зупинила в Західному Берліні автобус з совєтськими військовиками, який великою швидкістю переїхав амери-канський кордонний прові-

ний пункт, щоб не дати себе контролювати. Американські військові поліцейські докладно контролювали автобус і після години затримки — звільнили його. Совєтський мар-шал Конев відкинув амери-канський протест проти об-стріляння американського військового автобуса східно-ні-мецькими поліцейськими. Ко-нев заявив, що американське авто „не підлягає припис-сам їзди“ і комуністичні по-ліцейські мали право стріляти.

Гамаль Абдаль Насер, який в 1960 році „націоналізу-вав“ всю єгипетську пресу, від-сував на підлядні журналістич-ні становища братів — близько-ких Мустафі і Алі Аміні, пе-редових єгипетсько-арабських журналістів. Тепер він покля-вся й напад до дирекції та го-ловної редакції найбільшого єгипетського щоденника „Аль Ахбар“. Коли ті єгипетські журналісти були в Америці в 1953 році, то сказали, що уряд генерала Мохаммеда Нагіба та після нього — Насера, був першим, що вони могли пи-сати про нього правдиво з чо-стого серця і діями переко-наним.

Четвертий автор п. Мад на вступі подав джерела, в яких можна знайти інформа-цію про стан музичної освіти в Україні, з яких і він користав. Потім він характеризу-вав ситуацію в Україні. Гасло „музична освіта в масі“ — здійснюється не задовільно. Бо хоч існують 4 консерва-рії і 25 музичних шкіл, і ве-лике число шкіл, де навча-ють музику як предмету, то після цього дуже мізерний. Він казав на такі причини, як: низька платня учителів музики їх фаховий рівень обмежений випуск музикан-тів, брак критичних праць з тієї ж музикизнавства, а навіть брак музичних інстру-ментів.

Існує правді 25 філармоній, в тому три професійні, але їх рівень не дорівнює за-хідним. Це діється в Україні, де музична традиція і куль-тура була колись дуже силь-на. Навіть деякі порівнян-ня з часів гетьманщини, він зробив висновок, що улагод української музичної культу-ри з прямим наслідком її колоніального поневолення.

Мгр. Лабунька, що про-водив ввечері і підсумував та запросив присутніх до дис-кусії. Дискусія була жа-ва і відбувалася на висо-кому рівні. В ній брали участь п. Гідей, Галайчук, Галайчук, Кифор, Гайвас, Стахів і Бакуменко. Дис-кутантам відповідали автори.

Роман Борковський

У Лондоні американський генерал Максуелл Тейлор, військовий дорадник през. Кеннеді, мав довгу розмову з прем'єром Мексиком, військовим міністром і першим лордом адміраліції, які докладно по-формували його про стан зброй-них сил Британії та її політи-ко-військової стратегії. Ген. Максуелл розділить по всіх країнах НАТО, щоб скласти президентові Кеннеді докладне звітання про стан їх бойо-вої готовності на випадок, коли більшість плути задалеко у своїх прокламациях.

ПРАЦЯ
WANTED MALE
Поміркуйте
досвідченого ПЕКАРЯ.
Спеціальність — випічка хліба.
Голосистість неважлива!
NATIONAL BAKERY
205 Ashburton Avenue
Yonkers, N. Y.
Mr. & Mrs. J. Lewis
Tel: Y0 5-4155

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
6 поверховий будинок, з відносно 64 апартаменти. № 6 один, ор-ривання. 3 кімн. апартамент + \$220.00.
FLATBUSH
723 East 27th Street
Brooklyn, N. Y.
Call: GE 4-2157 Mon. or Thur.

МАШИНИСТИ
з досвідом в
Jobbing Shop, при Aircraft work,
Milling & Turret Lathe.
Телефонувати:
NY 2-8658

AUTO METAL MEN
SANDERS & MASKERS
також 1 до МАЛПОВАННЯ.
Досвід, висока платня для кваліфікованих.
SAV-WAY
1175 Coney Island Avenue
Brooklyn, N. Y.
GE 4-4125

ЗАГАЛЬНІ ФАБРИЧНІ РОБІТНИКИ
Початкова платня \$55.00 тижне-во. Корсет, Blue Cross, платні вакації. Мусить бути по звіль-ненні з війська. Досвід фабрич-ної праці.
375 Walton Avenue
Vicinity 144th St. & Grand Con-
course, Bronx, N. Y.
MO 5-3833

TOOL & DIEMAKERS
Праця при постійній машинній.
Добра зарплата. Добрі умови праці.
NATIONAL TEL-TRONICS
CORP.
52 St. Casimir Avenue
Yonkers, N. Y.
Tel: Yonkers 8-6400

РОБІТНИКИ ПРИ ВЕРСТАТАХ
з досвідом щодо маневральних меблів. Добра зарплата, постійна праця, гарні умови.
O. D. I.
1867 Flushing Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel: EV 6-9286

МАШИНИСТ
Потрібно перпорядковий фахі-вець. Знання наладки й консера-ції машин. Постійна праця. Пра-цівники мусять перенестися за 400 миль від Нью Йорку.
Клипати: Worth 6-4550

SHEETMETAL
Тільки першокласні.
Own set up. Knowledge of power Brake. Good at Layout of precision Chasses. Висока платня. Всі боніфіти.
PAROMAL PRECISION
140 E. Merck Rd., Freeport, L. I.
MA 3-4070

ENGRAVER PANTOGRAPH OPERATOR
в добре поставлений фірмі in New Jersey (Paterson).
Телеф.:
N. Y. CO 7-5712 N. J. MU 4-1414

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE
ОПЕРІТОРКИ
Досвідчені при повному або секційному шитті суконок. Шиття на шутки. Добра постійна праця. Присми умови. Телефонувати цілий тиждень.
CATHERINE SPORTSWEAR
1843 Eastern Pkwy.
Brooklyn, N. Y.
HY 5-8650

ОПЕРІТОРКИ
досвідчені в шитті блузок, порохівників, дощовників. Вло-зичі — всі частини. „Це є нова фабрика“ (Union). Добра, по-стійна праця. Телефонувати ці-лий тиждень.
MILDRED FASHIONS
127 Berriman St., Brooklyn
MI 7-8890

NURSES R. N.
ЗМІННІ ШИФТИ.
ВИСОКА СТАВКА ПЛАТНІ.
Medical Research Ward.
ALBERT-EINSTEIN COLLEGE OF MEDICINE
Eastchester Rd. & Morris Pk. Ave.
Bronx, N. Y.
TY 2-6000 — Ext. 466

PARCA COMPANY
RESTAURANT STORE
48 E. 7th St.
Tel: GR 3-3550 New York City
ПІСАНКИ в АРЦІ
найдешевше — 69 центів.

РОЗШУК
Роман БОВРИК поміркує
оестру
ГЕНОВВІ МАТИШІ.
з лому БОВРИК та брата
МИРОСЛАВА КАТІНГЕР.
з міста Комичині, обл. Терно-
піль, зах. України. Прому-
агосистів на адресу:
Іван КУЦЬ (KOOTZ)
40 Russell Street
West Haven, Connecticut

REAL ESTATE
GLEN COVE
Неза. 8-річний, каліф. ранча в
гарній околиці. 1/2 акр. чуд. зем-
лі, патіо, віталий. Ідеальні з ко-
мунікаціями, 17 кухні, 4 air cond.
спальні, 50' заб. кімната, праль-
ня і кімн. для прислуги, гараж
на 2 авто, багато особливостей.
Велика май. 2 доми, мусить
продати за \$40,500.
OR 6-1710

BUSINESS OPPORTUNITY
ULSTER HEIGHTS
Модерні „Rooming House“ (15
спальні — 9 кімн.). Модерн. за-
мощай 8-кімн. дм, 2-3 кімнати
апартаменти, 4 модер. бонгала,
пробл. 90 акра, чудове казино,
ляночонета, басейн. Доск. купно,
на скорий продаж, із втратою.
Огляньте — тел. власника по
год. 7:00 веч.:
PR 3-6077

**Для домашнього
огнища**
Новітня
Ціна — 35 центів
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

FUNERAL DIRECTORS
ВІЛІАМ КОВАЛЬЧИК
Погребняк
Community Funeral Home
Air Conditioned
Замовляйте похорони. Ці-
ни прайс-лист для всіх. Ос-
облива увага і найкраща. У
випадку смутку в родині
квітте, на день та і в нощі:
Community Funeral Home
Yonkers, N. Y.
Y0 6-7272

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заводема
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel: GR 5-1437
СОПІДНА ОБСЛУГА.

ІВАН КОВАЛЬЧИН
FUNERAL HOME
COMPLETELY
AIR CONDITIONED
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРО-
НАМИ В СТЕПІ
Ціни прайс-лист для всіх.
Обслуга чесна і найкраща.
Випадку смутку в родині
квітте, на день та і в нощі!

John KOWALCHUK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
NEW JERSEY
Tel: Henderson 4-6151

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна калляді до ужитку
ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel: ORchard 4-2568

ПРАЦЯ
ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“
ПОШУКУЄ
ДОСВІДЧЕНОГО
МЕТРАНПАНА-ЛОМЦІКА
ДО ПРАЦІ ПРИ ГАЗЕТІ
СТАЛА ПРАЦЯ. — ПЛАТНЯ ЗА УМОВОЮ.
Зропнуватися особисто між 10-ю і 2-ю год.
КОЖНОГО дня, крім СВЮТНІ, на адресу:
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.
Домовлення про інтерв'ю приймається теж
ТЕЛЕФОНІЧНО або ЛИСТОВНО.

ЗМІНА АДРЕСИ
До Адміністрації „СВОБОДИ“
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу.
Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДПІЛІ (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище:
Адреса:

ТАРЗАН, ч. 4815. Напад дикунів!

Тарзанові надіри ажармово
заворушилися. Обережно, як
тварина джунглі, він скопив
на ноги...

Саме тоді, коли несамови-
ті дикуни з криком високо-
чили з чагарника!

Оті чудакі були в перевазі,
але Чарлз Лейвер і мавполюд
сміливо прийняли цей вик-
лик!